

Rapport
Sorteeranalyses 2024
in opdracht van
gemeente Edam-Volendam

Dossiernummer: 23AA589

Tilburg, 2 december 2024

Edam-Volendam (meti
Restaval
Minicontainers Kwadijk
Inzameldatum: woensdag 13 n

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Samenstelling fijn restafval	4
2.1	Resultaten per gebied	4
2.2	Resultaten vertaald naar gemeenteniveau.....	7
3.	Koppeling met inzamelcijfers	8
3.1	Resultaten in kilogram per inwoner	8
3.2	Inzamelrespons.....	9
	Bijlage 1 Foto's sorteeranalyses	10
	Bijlage 2 Vergelijking resultaten verleden	11
	Contact	12

1. Inleiding

De gemeente Edam-Volendam is op zoek naar betrouwbare informatie over de samenstelling van het fijn restafval. Met deze informatie wordt inzicht verkregen in het scheidingsgedrag van burgers en de (on)mogelijkheden om verbetering van de afvalscheiding te realiseren.

De AfvalSpiegel heeft in juli en november 2024 sorteeranyses uitgevoerd. Er zijn twee onderzoeksgebieden gedefinieerd:

1. Minicontainers
2. Ondergrondse containers

Opzet en uitvoering

- Elk gebied is als één steekproefgebied beschouwd.
- Er hebben twee metingen plaatsgevonden per steekproefgebied. Meting 1 is uitgevoerd in het voorjaar en meting 2 in het najaar. Het gemiddelde van de beide metingen bepaalt het resultaat voor dat gebied.
- Bij elke meting is een steekproefmonster van 750 kilogram ingezameld. Hieruit is telkens 375 getrokken en gesorteerd. In totaal is voor elk steekproefgebied 750 kilogram gesorteerd.

Opbouw rapport

Hoofdstuk 2 bevat de resultaten van de sorteeranyses van het fijn restafval. De resultaten zijn weergegeven per gebied en voor de gemeente als totaal.

In hoofdstuk 3 zijn de resultaten gekoppeld aan de inzamelcijfers van 2023. De sorteerresultaten zijn ten eerste gekoppeld aan de hoeveelheid fijn restafval die in 2023 gemiddeld per inwoner is ingezameld. Ten tweede zijn deze gekoppeld aan de ingezamelde hoeveelheden van de belangrijkste fijn huishoudelijke afvalstromen gft-afval, papier en karton, glas, textiel en PMD¹.

¹ In sommige gemeenten noemt men deze afvalstroom ook wel PBD. Voor de uniformiteit houden wij de term PMD aan.

2. Samenstelling fijn restafval

Dit hoofdstuk bevat de resultaten van de sorteeranalyses van het fijn restafval.

- In paragraaf 2.1 tonen we per gebied de resultaten op detailniveau uitgedrukt in gesorteerde kilogrammen en gewichtspercentages. Tevens laten we zien hoe de resultaten op de hoofdcomponenten zijn te beoordelen.
- Paragraaf 2.2 toont de resultaten op het niveau van de hoofdcomponenten per gebied en voor de gemeente Edam-Volendam als toetaal.

2.1 Resultaten per gebied

Op de volgende pagina's staat per gebied het resultaat van de sorteeranalyses op hoofdcomponenten aangevuld met de analyses op subcomponenten voor zover die bij een hoofdcomponent aan de orde zijn. De gesorteerde percentages van een hoofdcomponent is dan de optelsom van de percentages van de onderliggende sub-componenten.

Waardering aandeel in het fijn restafval

De resultaten van de verschillende gebieden zijn vergeleken met het gemiddelde uit de database van De AfvalSpiegel (cijfers 2023) per type gebied. Zowel het gebied met minicontainers als het gebied met ondergrondse containers is vergeleken met laagbouw. Op basis van de vergelijking is het resultaat per component gewaardeerd (zie tabel hiernaast).

Voor de herbruikbare componenten is 'weinig' een positieve waardering en 'veel' een negatieve waardering. Als er minder herbruikbare componenten in het fijn restafval worden aangetroffen, stijgt het aandeel niet-herbruikbare componenten (zoals hygiënisch papier en overig afval) en voor deze componenten is 'veel' dus niet per definitie negatief.

Tabel Waardering hoofdcomponenten

Waardering	Sorteerresultaat ten opzichte van het gemiddelde
weinig	meer dan 25% afwijking naar beneden
weinig tot normaal	tussen de 12,5% en 25% afwijking naar beneden
normaal	tussen de 12,5% afwijking naar beneden en 12,5% afwijking naar boven
normaal tot veel	tussen de 12,5 % en 25 % afwijking naar boven
veel	meer dan 25 % afwijking naar boven

Edam-Volendam				
Minicontainers				
Gewichtspercentages	meting 1	meting 2	gemiddelde	Waardering
Groente-, fruit- en tuinafval	22,1	21,7	21,9	weinig
tuinafval	2,3	0,6	1,5	
groente- en fruitafval	19,8	21,2	20,5	
Papier en karton	9,7	6,5	8,1	veel
karton en papieren verpakkingen	5,4	3,6	4,5	
kranten, tijdschriften en drukwerk	4,3	2,9	3,6	
Hygiënisch papier	13,1	7,3	10,2	weinig
luiers	8,5	2,1	5,3	
overig hygiënisch papier	4,6	5,2	4,9	
Drankkartons	2,0	3,3	2,7	veel
Kunststoffen	12,6	15,0	13,8	veel
kunststof verpakkingen	8,2	12,1	10,2	
overige kunststoffen	4,4	2,9	3,7	
Glas	3,3	2,3	2,8	weinig tot normaal
Metalen	6,7	2,0	4,4	veel
metalen verpakkingen	1,0	1,1	1,0	
overige metalen	5,8	0,9	3,3	
Textiel	6,7	7,1	6,9	veel
Puin en keramiek	1,5	8,1	4,8	veel
Hout	4,1	2,9	3,5	veel
Klein chemisch afval	1,0	0,2	0,6	veel
Elektrische apparaten	0,9	1,6	1,3	veel
Overig afval	16,3	21,9	19,1	veel
Totaal	100,0	100,0	100,0	
Gesorteerde kilogrammen	396 kg	378 kg	774 kg	

Edam-Volendam				
Ondergrondse containers				
Gewichtspercentages	meting 1	meting 2	gemiddelde	Waardering
Groente-, fruit- en tuinafval	46,6	44,7	45,7	normaal tot veel
tuinafval	14,5	8,4	11,5	
groente- en fruitafval	32,1	36,3	34,2	
Papier en karton	7,6	5,5	6,5	normaal
karton en papieren verpakkingen	3,1	3,3	3,2	
kranten, tijdschriften en drukwerk	4,5	2,2	3,3	
Hygiënisch papier	6,9	12,2	9,5	weinig
luiers	3,1	8,2	5,7	
overig hygiënisch papier	3,8	4,0	3,9	
Drankkartons	1,7	2,4	2,0	veel
Kunststoffen	11,9	14,1	13,0	veel
kunststof verpakkingen	9,2	10,5	9,8	
overige kunststoffen	2,7	3,6	3,2	
Glas	4,7	3,7	4,2	veel
Metalen	1,1	2,7	1,9	weinig
metalen verpakkingen	0,7	1,0	0,9	
overige metalen	0,4	1,7	1,0	
Textiel	4,0	3,4	3,7	weinig tot normaal
Puin en keramiek	1,3	1,8	1,6	weinig
Hout	0,0	0,4	0,2	weinig
Klein chemisch afval	0,1	0,1	0,1	weinig
Elektrische apparaten	0,2	0,3	0,2	weinig
Overig afval	13,9	8,8	11,3	weinig
Totaal	100,0	100,0	100,0	
Gesorteerde kilogrammen	390 kg	379 kg	769 kg	

2.2 Resultaten vertaald naar gemeenteniveau

In onderstaande tabel staat per gebied en voor de gemeente als geheel het resultaat van de analyse op de meest relevante afvalstromen. Om een beeld te krijgen van de samenstelling van het fijn restafval voor de gehele gemeente gaan we uit van het aantal aansluitingen per gebied. Het gebied met minicontainers telt voor 35% mee, het gebied met ondergrondse containers voor 65%. Uitgangspunt hierbij is dat bij elke aansluiting een zelfde hoeveelheid fijn restafval vrijkomt.

PMD is de optelsom van kunststof verpakkingen, drankkartons en metalen verpakkingen. Onder overig herbruikbaar afval vallen elektrische apparaten, klein chemisch afval, de overige kunststoffen, de overige metalen, hout en puin. Tot slot valt hygiënisch papier onder de categorie overig afval.

Tabel Resultaat per gebied en op gemeenteniveau

	Minicontainers	Ondergrondse containers	Gemeente Edam-Volendam
groente- en fruitafval	20,5	34,2	29,4
tuinafval	1,5	11,5	8,0
papier en karton	8,1	6,5	7,1
PMD	13,8	12,7	13,1
glas	2,8	4,2	3,7
textiel	6,9	3,7	4,8
luiers	5,3	5,7	5,5
overig herbruikbaar	17,2	6,3	10,1
overig afval	24,0	15,2	18,3
totaal	100,0	100,0	100,0

3. Koppeling met inzamelcijfers

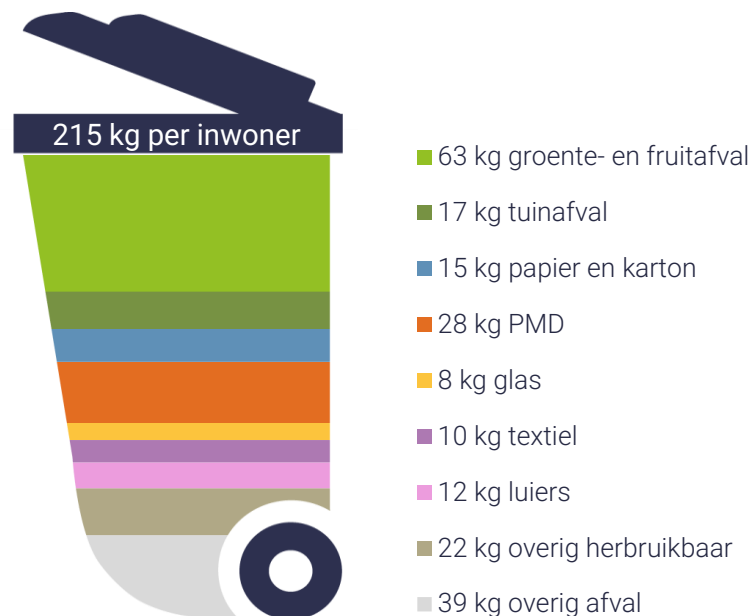
Dit hoofdstuk bevat de resultaten van de sorteeranalyses gekoppeld aan de inzamelcijfers.

- In paragraaf 3.1 tonen we het resultaat van de sorteeranalyses 2024 in gewichtspercentages. Deze is gekoppeld aan de hoeveelheid fijn restafval die in 2023 gemiddeld per inwoner is ingezameld.
- In paragraaf 3.2 laten we zien wat het effect is van de gescheiden inzameling/ nascheiding van de belangrijkste fijn huishoudelijke afvalstromen gft-afval, papier en karton, glas, textiel en PMD.

3.1 Resultaten in kilogram per inwoner

In totaal is 215 kilogram per inwoner aan fijn restafval ingezameld. Dit is de hoeveelheid vóórdat PMD er via nascheiding uit wordt gehaald. In totaal 69% (148 kilogram per inwoner) is afval dat inwoners gescheiden kunnen aanbieden. Dit betreft gft-afval, papier en karton, glas, textiel, luiers en overig herbruikbaar afval (elektrische apparaten, klein chemisch afval, de overige kunststoffen, de overige metalen, hout en puin). De overige 31% (67 kilogram per inwoner) is afval dat inwoners niet gescheiden kunnen aanbieden. Dit betreft PMD (nascheiding) en de categorie 'overig afval'.

Figuur Samenstelling fijn restafval in kilogram per inwoner

3.2 Inzamelrespons

Om het effect van de gescheiden inzameling van gft-afval, papier en karton, PMD, glas en textiel te kunnen meten is het noodzakelijk om per afvalstroom te weten wat het potentieel is dat vrijkomt. Het potentieel is de optelling van de hoeveelheid die nog in het fijn restafval aanwezig is en de hoeveelheid die gescheiden wordt ingezameld. Wanneer we de hoeveelheid gescheiden ingezameld delen op het potentieel verkrijgen we de inzamelrespons uitgedrukt in een percentage.

Voorbeeld: Er wordt 79 kilogram gft-afval gescheiden ingezameld en in het fijn restafval is 80 kilogram aangetroffen. Het potentieel dat vrijkomt is 159 kilogram per inwoner. 50% hiervan wordt gescheiden ingezameld ($79 / 159 = 50\%$).

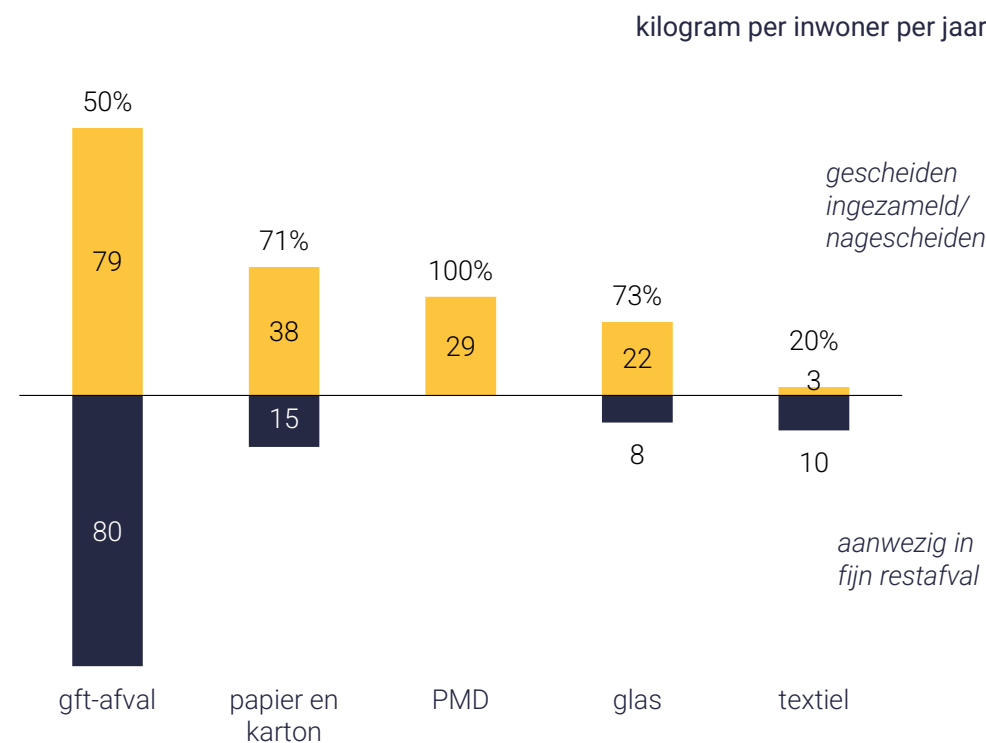
Voor PMD is de rekensom iets anders gemaakt. PMD wordt niet gescheiden ingezameld maar via nascheiding uit het fijn restafval gehaald. In het fijn restafval is gemiddeld per inwoner 28 kilogram PMD aanwezig. Via nascheiding wordt 29 kilogram PMD uit het restafval gehaald. Dit is meer dan er op basis van sorteeranalyses in het restafval is aangetroffen.

Waardering responsscores

De respons op de gescheiden inzameling van gft-afval, papier en karton, glas en textiel ligt lager dan gemiddeld in vergelijkbare matig stedelijke gemeenten.

In de berekening van de responsscores is geen rekening gehouden met vervuiling van de gescheiden ingezamelde afvalstromen.

Figuur Responsscore per afvalstroom

Bijlage 1 Foto's sorteeranalyses

KCA in minicontainers meting 1

Tuinafval in ondergrondse containers meting 1

Puin in minicontainers meting 2

Elektrische apparaten in ondergrondse containers meting 2

Bijlage 2 Vergelijking resultaten verleden

Minicontainers				
Gewichtspersentages	2018	2020	2022	2024
Groente-, fruit- en tuinafval	41,3	32,7	32,4	21,9
tuin- en snoeiafval	9,1	11,6	9,4	1,5
groente- en fruitafval	32,3	21,1	23,0	20,5
Papier en karton	10,4	10,1	6,0	8,1
karton en papieren verpakkingen	5,8	3,7	ga	4,5
kranten, tijdschriften en drukwerk	4,6	6,4	ga	3,6
Hygiënisch papier	8,0	4,8	8,0	10,2
luiers	5,2	0,6	3,4	5,3
overig hygiënisch papier	2,7	4,1	4,6	4,9
Drankkartons	2,1	1,4	2,0	2,7
Kunststoffen	15,7	14,0	20,4	13,8
kunststof verpakkingen	11,9	10,9	15,9	10,2
overige kunststoffen	3,8	3,1	4,4	3,7
Glas	4,2	3,1	3,3	2,8
Metalen	2,5	3,1	4,2	4,4
metalen verpakkingen	1,9	1,8	2,0	1,0
overige metalen	0,6	1,3	2,2	3,3
Textiel	5,8	2,2	2,6	6,9
Puin en keramiek	1,0	7,1	0,9	4,8
Hout	0,3	6,8	0,9	3,5
Klein chemisch afval	<0,1	<0,1	0,3	0,6
Elektrische apparaten	0,6	0,2	1,6	1,3
Overig afval	8,1	14,4	17,4	19,1
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0

ga = geen analyse

Ondergrondse containers				
Gewichtspersentages	2018	2020	2022	2024
Groente-, fruit- en tuinafval	40,7	35,8	41,6	45,7
tuin- en snoeiafval	5,7	3,0	1,3	11,5
groente- en fruitafval	35,0	32,7	40,3	34,2
Papier en karton	8,3	7,7	8,8	6,5
karton en papieren verpakkingen	3,4	3,5	ga	3,2
kranten, tijdschriften en drukwerk	4,9	4,2	ga	3,3
Hygiënisch papier	10,4	9,5	9,6	9,5
luiers	6,4	4,8	6,2	5,7
overig hygiënisch papier	3,9	4,8	3,3	3,9
Drankkartons	4,2	3,0	2,2	2,0
Kunststoffen	14,5	14,8	17,7	13,0
kunststof verpakkingen	10,7	11,4	14,2	9,8
overige kunststoffen	3,7	3,4	3,5	3,2
Glas	5,3	5,1	3,8	4,2
Metalen	4,8	2,6	2,0	1,9
metalen verpakkingen	3,5	2,2	1,7	0,9
overige metalen	1,3	0,4	0,3	1,0
Textiel	5,4	4,5	2,4	3,7
Puin en keramiek	0,7	1,4	0,2	1,6
Hout	1,1	0,9	0,2	0,2
Klein chemisch afval	0,1	<0,1	<0,1	0,1
Elektrische apparaten	0,6	0,1	0,6	0,2
Overig afval	4,2	14,7	11,0	11,3
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0

ga = geen analyse

Contact

De AfvalSpiegel

Kraaivenstraat 21-15

5048 AB Tilburg

085 773 19 95

www.deafvalspiegel.nl

